

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐกิจสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นักวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจ (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ระบบเศรษฐกิจ หมายถึง กลุ่มของเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่ประกอบด้วยกรรมทางเศรษฐกิจที่อยู่ภายใต้
ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และกฎหมายเดียวกัน ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
จะเป็นไปในแผนเดียวกัน แบ่งออกเป็น ๓ ระบบ คือ

๑. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism)
๒. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม (Socialism)
๓. ระบบเศรษฐกิจแบบผสม (Mixed Economy)

๑. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism) เป็นระบบเศรษฐกิจที่พัฒนามา
จากแนวคิดเสรีนิยมของ อัดัม สมิท (Adam Smith) มีชื่อเรียกที่แตกต่างกันไป
เช่น ระบบตลาดแบบเสรี (Free Economy) ระบบธุรกิจเอกชน (Private Enterprise)
ระบบตลาด (Market System)

ลักษณะของระบบทุนนิยม

- เอกชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินต่าง ๆ
- เปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาแข่งขันในการผลิตได้อย่างเสรีปราศจากการแทรกแซงโดยใช้กลไกราคา
ในการแก้ไขปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
- ภาครัฐไม่มีบทบาทด้านเศรษฐกิจ แต่จะดูแลส่วนของคุณธรรม การป้องกันประเทศ อำนวย
ความสะดวกแก่เอกชน

๒. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม (Socialism) เป็นระบบเศรษฐกิจที่รัฐ
เข้าไปควบคุมการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดความยุติธรรม
ในการกระจายผลผลิตแก่ประชาชน นอกจากนี้รัฐบาลยังเป็นผู้ตัดสินใจในการแก้ปัญหา
พื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดยมีการวางแผนการดำเนินงานทางเศรษฐกิจจากส่วนกลาง ใน
ระบบเศรษฐกิจแบบนี้รัฐบาลจะเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตส่วนใหญ่ แต่ยังคงให้เอกชน
มีสิทธิในการถือครองทรัพย์สินส่วนตัว อาชีพ ที่พักอาศัย

ลักษณะของระบบสังคมนิยม

- รัฐเป็นผู้ควบคุมดูแลด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม
- รัฐเป็นศูนย์กลางในการวางแผนการจัตุสรทรัพยากรและถือกรรมสิทธิ์ในปัจจัยการผลิตต่าง ๆ
ของประเทศ
- รัฐเป็นผู้ที่กำหนดว่าจะผลิตสินค้าและบริการอะไร ปริมาณเท่าใด ผลิตเพื่อใครและผลิตอย่างไร
- ประชาชนทุกคนจะได้รับสวัสดิการจากรัฐโดยทั่วถึง

๓. ระบบเศรษฐกิจแบบผสม (Mixed Economy) เป็นระบบเศรษฐกิจที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม

ลักษณะของระบบแบบผสม

- รัฐและเอกชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต
- เอกชนมีข้อจำกัดด้านสิทธิเสรีภาพในการผลิตสินค้าและบริการบางประเภทที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติ เช่น การป้องกันประเทศ
- รัฐและเอกชนร่วมกันวางแผนทางเศรษฐกิจของประเทศ
- รัฐสามารถเข้าไปแทรกแซงกลไกราคาเมื่อเกิดความไม่เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และความไม่เป็นธรรมต่อทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

ที่มาข้อมูล

https://www.baanjomyut.com/library/global_community/03_2_2.html

<https://sites.google.com/site/khruthaysiri/hnwy-thi-5-rabb-sersthkic-pla-khwam-samphanth-thang-sersthkic-rahwang-prathes/rabb-sersthsastr>